ОСОБЕНО МНЕНИЕ

На съдията Георги Марков по к.д. № 31/1998 г.

Считам разпоредбата на чл.34, ал.1 от Закона за застраховането за противоконституционна.

Гражданите имат конституционно гарантирано и неотменимо право на защита, когато са застрашени или нарушени техни права и интереси – чл.56 от основния закон. В системата от правни гаранции за реалното обезпечаване на правото на защита, съдебните са най-висши. Съдебната власт е тази, която по Конституция трябва да осигури защитата на правата и законните интереси на гражданите и юридическите лица – чл.117, ал.1.

Конституционният законодател въведе "обща клауза" за контрол над административните актове – чл.120, ал.1 от Конституцията. Прочее, тази конституционна разпоредба се яви продължение на законодателната дейност на Великото народно събрание, което чрез промени в ЗАП, ЗТСУ и ЗНО, преди приемане на основния закон утвърди "общата клауза" в нашата правна действителност.

Разпоредбата на чл.120, ал.2 от Конституцията дава право на законодателя да изключи съдебния контрол над администрацията в определени случаи. Тази възможност следва да се тълкува ограничително – когато става дума за административни актове свързани с националната сигурност и пр. При никакви обстоятелства изключението не може да стане правило и да ликвидира "общата клауза". За съжаление това вече е факт в новото българско законодателство.

Законодателят не може да установява изключения от съдебния ред за обжалване на административните актове произволно по

целесъобразност. Това би могло да става само тогава, когато това изключение не накърнява конституционно признати основни права и свободи на гражданите, или когато друга, по-висша, но изрично конституционно прогласена ценност трябва да бъде приоритетно защитена /такава е напр. сферата на националната сигурност/. В този смисъл е и решение № 5/1997 г. по к.д. № 25/96 г.

Нещо повече. В нарушение на изискванията на чл.4, ал.1, чл.56, чл.117, ал.1 и чл.120, ал.1 от Конституцията, парламентът си позволява да отменя съществуващ години наред съдебен контрол, без каквито и да е мотиви.

Съображения за целесъобразност, игнориращи съдебният контрол над изпълнителната власт доведоха до ликвидирането на административното правосъдие и Върховния административен съд от тоталитарния режим през 1947 г.

Атакуваната разпоредба не съответствува и на чл.6, т.1 от Европейската конвенция за правата на човека, съгласно която всяко лице в защита на своите граждански права има право на справедлива и публична защита от безпристрастен съд.

Нормите на Европейската конвенция за правата на човека имат общоевропейско и общоцивилизационно значение за правния ред на държавите – страни по нея и са норми на европейския обществен ред.

Г. Марков: